

Przykładowe zadania egzaminacyjne

**Kwalifikacja rynkowa:
„Zarządzanie procesami księgowymi”**

**Instytucja certyfikująca:
Stowarzyszenie Księgowych w Polsce**

EGZAMIN W OBRĘBIE ZAWODU GŁÓWNY KSIĘGOWY
Zarządzenie procesami księgowymi

Zadanie 1.1 (20 punktów)

Proszę o dokładne przeczytanie 20 poniższych pytań i zakreślenie prawidłowej odpowiedzi.

1. Zmiana dotychczas stosowanych rozwiązań na inne przewidziane ustawą może nastąpić:
 - tylko od pierwszego dnia roku obrotowego,
 - od dnia następującego po dniu bilansowym,
 - w ciągu roku obrotowego, ale ze skutkiem od pierwszego dnia roku obrotowego.
2. Udziały w obcych jednostkach zaliczone do inwestycji długoterminowych należy zinwentaryzować na ostatni dzień roku obrotowego:
 - drogą spisu z natury,
 - drogą potwierdzenia,
 - drogą weryfikacji, czyli porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami.
3. Obowiązek podatkowy w podatku VAT w przypadku sprzedaży towarów co do zasady powstaje:
 - w dacie wystawienia faktury,
 - w terminie 7 dni od daty wydania towarów,
 - w dacie wydania towaru.
4. Kalkulacja podziałowa fazowa może być przeprowadzona:
 - wyłącznie metodą półfabrykatową,
 - wyłącznie metodą bezpółfabrykatową,
 - zarówno metodą półfabrykatową jak i bezpółfabrykatową.
5. Kalkulacja doliczeniowa wymaga:
 - doliczania do kosztów bezpośrednich wytworzenia, kosztów pośrednich przy zastosowaniu wyłącznie kluczy podziałowych ilościowych,
 - odrębnej ewidencji kosztów bezpośrednich dla poszczególnych produktów oraz doliczenia do nich za pomocą specjalnie dobranych kluczy rozliczeniowych, odpowiedniej części kosztów pośrednich (wspólnych),
 - ewidencji i doliczania wszystkich ponoszonych kosztów bezpośrednio na poszczególne produkty.

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

6. Zgodnie z zał. nr 1 do Ustawy o rachunkowości, jeżeli jednostka sporządza rachunek zysków i strat w wariantcie kalkulacyjnym, to w ramach informacji dodatkowej:
 - nie musi zamieszczać informacji o poniesionych kosztach rodzajowych,
 - powinna zamieścić informację o poniesionych kosztach rodzajowych, jednak nie ma obowiązku ujawniania kosztów wytworzenia produktów na własne potrzeby,
 - powinna zamieścić zarówno informację o poniesionych kosztach rodzajowych jak również dane o kosztach wytworzenia produktów na własne potrzeby.
7. Jeżeli przewidujemy w przyszłości stratę związaną z udzielonym poręczeniem zaciągniętego przez inną jednostkę kredytu bankowego to należy:
 - utworzyć rezerwę bilansową,
 - utworzyć rezerwę podatkową,
 - podać tylko w informacji dodatkowej do bilansu.
8. Po sporządzeniu sprawozdania finansowego za 20XX rok, ale przed jego zatwierdzeniem jednostka stwierdziła, że w latach ubiegłych 20XX-1 i 20XX-2 zostały popełnione błędy istotne, w następstwie którego nie można uznać sprawozdań finansowych sporządzonych za lata 20XX-1 i 20XX-2 za spełniające wymagania określone w art. 4 ust 1 UoR. Jednostka powinna:
 - dokonać korekty sprawozdań finansowych za lata 20XX-1 i 20XX-2,
 - dokonać korekty w księgach rachunkowych roku 20XX, a kwotę korekty spowodowanej usunięciem błędów odnieść na kapitał (fundusz) własny i wykazać jako „zysk (strata) z lat ubiegłych,
 - ponieważ błąd dotyczy lat 20XX-1 i 20XX-2 informacja o jego istnieniu powinna być zawarta tylko w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za 20XX rok.
9. Informacja dodatkowa będąca elementem sprawozdania finansowego powinna zawierać:
 - nieistotne dane finansowe,
 - istotne dane i objaśnienia niezbędne do uznania sprawozdania finansowego za rzetelne i jasno przedstawiające sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy,
 - zestawienie obrotów i sald na ostatni dzień roku kalendarzowego.
10. Jednostka w informacji dodatkowej sporządzonej zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy o rachunkowości obligatoryjnie zamieszcza informację o:
 - wartość gruntów użytkowanych wieczysto,
 - powierzchnię gruntów użytkowanych wieczysto,
 - numery ksiąg wieczystych gruntów użytkowanych wieczysto.
11. Rachunek przepływów pieniężnych sporządzony metodą bezpośrednią albo pośrednią, zależnie od wyboru dokonanego przez kierownika jednostki, wykazuje dane za bieżący i poprzedni rok obrotowy w podziale na:
 - działalność podstawową produkcyjną, działalność inwestycyjną, działalność finansową,
 - działalność operacyjną, działalność inwestycyjną, działalność finansową,
 - pozostałą działalność operacyjną, działalność inwestycyjną, działalność finansową.

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

12. Z tytułu posiadania obligacji Skarbu Państwa jednostka naliczyła w roku 20X0 odsetki w kwocie 6 000 zł, oraz otrzymała odsetki naliczone w roku 20X0-1 oraz 20X0 w kwocie 2 000 zł, w rachunku przepływów pieniężnych ujawni:
- 6 000 zł w pozycji A.II.3 oraz 4000 zł B.I.3,
 - 2 000 zł w pozycji A.II.3 oraz B.II.3,
 - - 6 000 zł w pozycji A.II.3 oraz 2 000 zł w pozycji B.I.3.
13. Jednostka ujęła w księgach roku 20X1 r. korektę błędu wynikającego z lat ubiegłych. W zestawieniu zmian w stanie kapitału (funduszu) własnego sporządzonego za rok 20X1 wykaże:
- wartość kapitału własnego na początek okresu skorygowaną o wartość błędu,
 - zdarzenie takie nie wpłynie na prezentację w Zestawieniu zmian w stanie kapitału (funduszu) własnego,
 - wartość kapitału własnego na początek okresu nieskorygowaną o wartość błędu.
14. W pozycji „Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu” w Zestawieniu zmian w stanie kapitału (funduszu) własnego należy ujawnić:
- niepodzielony wynik finansowy lat ubiegłych z poprzedniego okresu,
 - sumę dwóch wartości: Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu oraz wyniku netto roku ubiegłego,
 - sumę dwóch wartości: Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu oraz zysku/straty brutto roku ubiegłego.
15. Wskaźnik płynności finansowej określa:
- generowanie zysku przez przedsiębiorstwo,
 - zdolność do terminowego regulowania bieżących zobowiązań,
 - informuje o przeciętnej liczbie dni od powstania należności do chwili zapłaty.
16. Przy produkcji wieloasortymentowej przedsiębiorstwo osiąga próg rentowności w sytuacji, gdy:
- suma łącznych kosztów stałych i zmiennych ponoszonych w związku z wytworzeniem poszczególnych produktów równa się z przychodami ze sprzedaży wszystkich asortymentów produktów,
 - łączne koszty zmienne związane z wytworzeniem wszystkich asortymentów produktów równe są z przychodami ze sprzedaży tych asortymentów produktów,
 - koszty stałe związane z wytworzeniem wszystkich asortymentów produktów równe są z przychodami ze sprzedaży tych asortymentów produktów.
17. Wartościowy próg rentowności można obliczyć:
- mnożąc ilościowy próg rentowności przez cenę produktu,
 - mnożąc liczbę sprzedanych produktów przez jednostkową marżę na pokrycie,
 - dzieląc przychody ze sprzedaży przez liczbę sprzedanych produktów.

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

18. Jednostka opracowuje budżet wiodący na kolejny rok obrotowy. W którym z poniższych punktów kolejność realizacji budżetów cząstkowych jest prawidłowa?:

- budżet sprzedaży -> budżet produkcji-> budżet kosztów materiałów bezpośrednich,
- budżet produkcji -> budżet sprzedaży -> budżet kosztów materiałów bezpośrednich,
- budżet sprzedaży -> budżet środków pieniężnych -> budżet produkcji.

19. Budżet wiodący składa się z dwóch podstawowych części:

- budżetu operacyjnego i budżetu finansowego,
- budżetu stałego i budżetu elastycznego,
- budżetu sprzedaży i budżetu finansowego.

20. Jeśli przedsiębiorstwo ponosi straty podatkowe (nie płaci podatku dochodowego), to wówczas:

- efektywny (realny) koszt kredytu bankowego jest niższy niż koszt nominalny,
- efektywny (realny) koszt kredytu bankowego jest wyższy niż koszt nominalny,
- efektywny (realny) koszt kredytu bankowego jest równy kosztowi nominalnemu.

Zadanie 2.1 (30 punktów)

Założenia:

W spółce ABC S.A., której podstawową działalnością jest produkcja odzieży i jej sprzedaż w punktach sprzedaży detalicznej, w roku 20X0 miały miejsce następujące operacje gospodarcze::

1. W dniu 15 marca spółka nabyła nieruchomość gruntową za 1.000.000 zł i zakwalifikowała ją, jako nieruchomość inwestycyjną. W związku z zakupem spółka poniosła dodatkowe koszty transakcyjne – doradztwo, opłaty i podatki w kwocie 23.000 zł. Na koniec roku 20X0 jednostka otrzymała wycenę rzeczoznawcy w wartości godziwej na bazie aktywnego rynku na kwotę 1.200.000 zł (6 punktów)
2. W dniu 20 kwietnia (po sporządzeniu sprawozdania finansowego, ale przed jego zatwierdzeniem) księgowy spółki otrzymał fakturę korygującą – dodatkowy rabat do zakupu towaru w roku poprzednim, z którego 25% nie została sprzedana w roku poprzednim ani do dnia bilansowego, w kwocie netto 100.000 zł (+ 23% VAT). Stan towarów potwierdzony inwentaryzacją na dzień 31.12.20X0-1 wynosił 100.000 zł. (6 punktów)
3. W dniu 15 maja spółka nabyła na rynku regulowanym 20 000 akcji spółki INWESTA S.A. po 10 zł za akcję. Na rachunku maklerskim spółka posiadała niezbędne środki pieniężne do zawarcia transakcji. Prowizja za przeprowadzenie powyższej transakcji wyniosła 0,5% ceny zakupu. Nabyte akcje ALFA zakwalifikowała, jako „długoterminowe aktywa finansowe rozliczane przez kapitała z aktualizacji”. W dniu rozliczenia transakcji kurs giełdowy tych akcji wynosił 18 zł za akcję. (6 punktów)
4. W poprzednim roku obrotowym tj. 20X0-1 spółka utworzyła rezerwę na niewykorzystane urlopy pracowników działów administracji i zarządu w wysokości 40.000 zł. Na BZ 20X0-1 utworzono aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wysokości 7.600 zł. W lipcu 20X0 r. z kwoty tej pracownikom zostało wypłacone wynagrodzenie urlopowe w kwocie 18.000 zł. Na koniec roku 20X0 oszacowano rezerwę na kwotę 132.000 zł, z uwzględnieniem BO i zmian w ciągu roku. (7 punktów)

Jednostka sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z załącznikiem nr 1 do uor oraz nie stosuje uproszczeń w przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości. Nieruchomości inwestycyjne wycenia według wartości rynkowej lub inaczej ustalonej wartości godziwej. Do ewidencji kosztów stosuje konta zespołu 4 i 5, , czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów są ujmowane z wykorzystaniem konta 490 „Rozliczenie kosztów rodzajowych”. Do ujęcia zdarzeń związanych z korektami zakupu na przełomie roku spółka stosuje konto 300-4 „Rozliczenie zakupu towarów”.

Polecenia:

1. Nazwij i zadekretuj operacje gospodarcze w spółce wykorzystując Tabelę nr 1 w części „Rozwiązanie”.
Ustal czy w zdarzeniach gospodarczych z pozycji 1, 3 i 4 wystąpią różnice przejściowe między prawem bilansowym a podatkowym, ujmij odroczony podatek dochodowy jeśli uznasz to za stosowne przy dekretacji poszczególnych operacji gospodarczych. Uwzględnij, w zdarzeniach z pkt. 4, ustalone na BO i zmiany w ciągu roku 20X0 aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Do ustalenia odroczonego podatku przyjmij stawkę podatku dochodowego w wysokości 19%,
2. Określ, czy spółka ma obowiązek przeprowadzenia na dzień bilansowy inwentaryzacji aktywów z operacji 1 i 4. Jeżeli tak podaj metodę i termin przeprowadzenia inwentaryzacji.

Rozwiązanie:

Polecenie 1 (25 punktów)

Lp	Opis	kwota	Konto WN	Konto MA	punkty
1.1	Podpisanie aktu notarialnego nabycia nieruchomości				
1.2	Koszty transakcyjne podwyższające wartość nieruchomości				
	Wycena nieruchomości na koniec 20X0				
	Rezerwa z tytułu podatku odroczonego				
2.1	Ujęcie faktury korygującej zakupu – brutto				
	VAT				
	Netto				
3,1	Zakup akcji				
3.2	Naliczona prowizja				
3.3	Wycena na moment rozliczenia transakcji				
3.4	Rezerwa z tytułu podatku odroczonego				

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

4.1	Wypłata wynagrodzenia urlopowego				
4.2.	Rozwiązanie RMB w związku z wypłatą wynagrodzenia				
4.3	Rozliczenie aktywów z tytułu podatku odroczonego				
4.3	Oszacowana rezerwa w roku 20X0				
	Doksięgowanie aktywów z tytułu podatku odroczonego za rok 20X0				

Polecenie 2: (5 punktów)

Zadanie 3.1 (20 punktów)

Założenia:

DEKOR Sp. z o.o. posiada budynek, który zaliczyła do inwestycji w nieruchomości. Jednostka, zgodnie z przyjętymi w polityce rachunkowości zasadami, nieruchomości zaliczane do inwestycji długoterminowych, wycenia według wartości rynkowej lub inaczej ustalonej wartości godziwej.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnej ujęta w księgach rachunkowych spółki na 31.12.20X0 roku wynosi 1.800.000 zł.

Do ustalania wartości godziwej spółka stosuje metodę dochodową, na bazie oczekiwanych zdyskontowanych dochodów z wynajmu. Bazą ustalenia wartości godziwej na 31.12.20X1r. są następujące dane pochodzące z aktywnego rynku:

Okres roczny	Przychody	Koszty	Dochód netto
20X1	600.000	50.000	550.000
20X2	679.400	50.200	629.200
20X3	729.610	50.800	678.810
Wartość rezydualna	532.400		532.400

Roczna stopa procentowa właściwa do zastosowania to 10%.

Spółka sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z załącznikiem 1 do ustawy o rachunkowości za okres obrotowy równy kalendarzowemu. Spółka korzysta z uproszczeń wynikających z ustawy o rachunkowości i nie ustala podatku odroczonego.

Polecenia

1. Wylicz wartość godziwą budynku na dzień 31.12.20X1 roku.
2. Ustal odpis aktualizujący wartość inwestycji w nieruchomości na 31.12.20X1 roku zgodnie z przyjętą zasadą w polityce rachunkowości.
3. Wskaż wartość oraz pozycje Bilansu, w której zostanie ujawniona wartość budynku na dzień bilansowy.
4. Wskaż nazwy kont, na których jednostka zaewidencjonuje przychody i koszty dotyczące wynajmu budynku za 20X1 roku oraz przypisz obroty tych kont do pozycji w Rachunku zysków i strat – wariant kalkulacyjny, sporządzonym za okres od 01.01. do 31.12.20X1r.
5. Czy *Dodatkowe informacje i objaśnienia* powinny obejmować dane dotyczące skutków zdarzeń zaistniałych w założeniach zadania? Jeżeli tak, wskaż ich zakres prezentacji.

Do rozwiązania zadania należy wykorzystać tabele.

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

Rozwiązanie zadania

Ad.1.

Wylicz wartość godziwą budynku na dzień 31.12.20X1 roku: (10 pkt)

Okres roczny	Dochód netto w zł	Współczynnik dyskontujący	Zdyskontowane przepływy netto
20X1	600 000		
20X2	629 200		
20X3	678 810		
Wartość rezydualna	532 400		
Wartość godziwa		X	

Ad.2.

Ustal odpis aktualizujący: (2 pkt)

Kwota odpisu aktualizującego

Ad.3

Wskaż prezentację w Bilansie: (2 pkt)

Pozycja	Nazwa	Kwota

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

Ad.4.

Przypisz obroty kont do pozycji w sprawozdaniu *Rachunek zysków i strat*: (4 pkt)

Opis operacji	Kwota w zł w 20X1r.	Ujęcie w księgach rachunkowych - konto	Pozycja w sprawozdaniu <i>Rachunek zysków i strat</i> – wariant kalkulacyjny
Przychody netto z wynajmu			
Koszty dotyczące wynajmowanego budynku			

Ad.5.

Skutki zmiany sposobu wykorzystania nieruchomości i ich wyceny.

Prezentacja – *Informacja dodatkowa*:

Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:

1.

1) szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych oraz inwestycji długoterminowych;

Nazwa pozycji	BO	Zwiększenia		Zmniejszenia		BZ
		Przychód	Aktualizacja wyceny	Rozchód	Aktualizacja wyceny	
Inwestycje długoterminowe Nieruchomości						

2) kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących długoterminowych aktywów niefinansowych;

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

- 17) w przypadku, gdy składniki aktywów niebędące instrumentami finansowymi są wyceniane według wartości godziwej:
- b) istotne założenia przyjęte przy ustalaniu wartości godziwej, w przypadku gdy dane przyjęte do ustalenia tej wartości nie pochodzą z aktywnego rynku.

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

Zadanie 4.1 (30 punktów)

Założenia:

1. Firma *Świat Zabawek*, produkuje drewniane domki dla lalek dwóch rodzajów: D1 i D2.
2. Produkcja odbywa się na dwóch wydziałach W1 i W2.
Na wydziale W1 ma miejsce montaż domków z elementów drewnianych – powstają półprodukty D1 i D2 - w postaci konstrukcji szkieletowych domków. Następnie półprodukty przekazywane są do wydziału W2, w którym następuje ich ostateczne wykończenie i powstają kompletne domki – wyroby gotowe D1 i D2.
3. W bieżącym okresie Spółka poniosła następujące koszty:

Rodzaj kosztów	Wydział W1		Wydział W2	
	Półprodukty D1	Półprodukty D2	Wyrób gotowy D1	Wyrób gotowy D2
Koszty bezpośrednie	45.500	24.500	x*)	y*)
			56.500	39.200
Koszty pośrednie zmienne	6.000		7.200	
Koszty pośrednie stałe	4.800		6.000	
Stale koszty ogólnego zarządu	64.675			

x*) – wartość półproduktów D1 przekazanych z W1

y*) – wartość półproduktów D2 przekazanych z W1

4. Koszty pośrednie rozliczane są proporcjonalnie do wielkości produkcji (liczby wytworzonych półproduktów lub wyrobów gotowych).
5. Wielkość produkcji w bieżącym okresie przedstawia się następująco:

Wydział W1		Wydział W2	
Półprodukty D1	Półprodukty D2	Wyroby gotowe D1	Wyroby gotowe D2
500 szt.	700 szt.	500 szt.	700 szt.
Razem 1.200 szt.		Razem 1.200 szt.	

6. W bieżącym okresie spółka sprzedała:
 - 500 sztuk wyrobów gotowych D1 po cenie 700 zł (netto),
 - 700 sztuk wyrobów gotowych D2 po cenie 300 zł (netto).
7. Spółka rozważa zaciągnięcie kredytu z przeznaczeniem na rozwój działalności. Spółka ma możliwość zaciągnięcia kredytu w banku Z. W banku Z roczna stopa oprocentowania kredytu wynosi 8%, a odsetki są naliczane co pół roku.

Polecenia

1. Na podstawie przedstawionych założeń, ustal jednostkowy koszt wytworzenia (uwzględnij zasady przewidziane w ustawie o rachunkowości):
 - a) półproduktów D1 i D2,
 - b) wyrobów gotowych D1 i D2.
2. Wskaż wyrób gotowy (D1/D2?) który powinien być preferowany ze względu na jednostkową marżę na pokrycie.

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

3. Uwzględniając strukturę sprzedaży poszczególnych asortymentów wyrobów w całkowitej sprzedaży bieżącego okresu, ustal:
- ilościowy próg rentowności,
 - wartościowy próg rentowności z uwzględnieniem struktury sprzedaży.

Przy wyliczaniu progu rentowności uwzględnij koszty ogólnego zarządu.

4. Ustal roczną efektywną stopę procentową kredytu.

Wykorzystaj w tym celu tabele i miejsca przygotowane w części przeznaczonej na rozwiązanie każdego polecenia.

Rozwiązanie:

Ad.1a) Kalkulacja jednostkowego kosztu wytworzenia półproduktów D1 i D2.

Lp.	Pozycje kalkulacyjne	Koszty półproduktu D1	Koszty półproduktu D2	Koszty ogółem
1.	Koszty bezpośrednie	45.500	24.500	70.000
2.	Koszty pośrednie zmienne			6.000
3.	Koszty pośrednie stałe			4.800
4.	Razem koszty wytworzenia			80.800
5.	Jednostkowy koszt wytworzenia			-

Ad.1b) Kalkulacja jednostkowego kosztu wytworzenia wyrobów gotowych D1 i D2.

Lp.	Pozycje kalkulacyjne	Koszty wyrobu D1	Koszty wyrobu D2	Koszty ogółem
1.	Wartość przekazanych półproduktów			
2.	Koszty bezpośrednie	56.500	39.200	95.700
3.	Koszty pośrednie zmienne			7.200
4.	Koszty pośrednie stałe			6.000
5.	Razem koszty wytworzenia			189.700
6.	Jednostkowy koszt wytworzenia			-

Ad.2. Ustalenie jednostkowej marży na pokrycie i produktu preferowanego

Wyszczególnienie	Wyrób D1	Wyrób D2
Jednostkowa cena sprzedaży	700	300
Jednostkowe koszty zmienne	215	102
Jednostkowa marża na pokrycie		

Produkt preferowany ze względu na jednostkową marżę na pokrycie to wyrób

Ad.3. Ustalenie progów rentowności

Wyszczególnienie	Wyrób D1	Wyrób D2
Cena sprzedaży	700	300
Liczba sprzedanych wyrobów	500	700
Przychody	350.000	210.000
Struktura sprzedaży	62,5%	37,5%
Jednostkowa marża na pokrycie		
Skumulowana marża na pokrycie dla jednostki kompleksowej ¹		
Próg rentowności ilościowy dla jednostki kompleksowej		
Próg rentowności ilościowy z uwzględnieniem struktury sprzedaży		
Próg rentowności wartościowy z uwzględnieniem struktury sprzedaży		

Ad.4.

Roczna efektywna stopa procentowa (*ERSP*) :

¹ Przyjąć zaokrąglenia do trzech miejsc po przecinku

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

Zadanie 5.1 (30 punktów)

Założenia:

Spółka GUCIO5 świadczy usługi pralnicze. W tabeli poniżej podano salda: otwarcia i zamknięcia kont bilansowych, przy czym liczby ujemne (w nawiasach) oznaczają salda Ct, a liczby dodatnie (bez nawiasów) salda Dt ksiąg rachunkowych spółki GUCIO5 za 20XX rok. W kolumnie „Zamknięcie” podano sposób ujęcia (księgowania) w księgach rachunkowych zamknięcia na koniec roku kont wynikowych i przeniesienia ich obrotów na konto 860. Liczby ujemne (w nawiasach) w tym księgowaniu oznaczają zapisy po stronie Ct, a liczby dodatnie (bez nawiasów) po stronie Dt tych kont.

Symbol	Nazwa	Saldo otwarcia	Zamknięcie	Saldo zamknięcia
010	Środki trwałe	640 000		640 000
030	Inwestycje długoterminowe	179 200		179 200
070	Umorzenie środków trwałych	(332 500)		(349 500)
130-1	Rachunek bieżący	20 260		117 920
134-2	Kredyty długoterminowe	(124 960)		(124 960)
140	Krótkoterminowe aktywa finansowe	72 600		48 600
200	Rozrachunki z odbiorcami	29 464		34 464
202	Rozrachunki z dostawcami	(24 520)		(30 520)
220	Rozrachunki publicznoprawne	0		(1 200)
247-1	Rozrachunki z tytułu leasingu finans.	(22 416)		(1 416)
400	Amortyzacja	0	(17 000)	0
401-409	Pozostałe koszty wg rodzajów	0	(112 500)	0
700-4	Przychody ze sprzedaży usług	0	200 000	0
750-3	Przychody z tyt. rozch. aktywów finans.	0	96 000	0
751-1	Odsetki	0	(1 440)	0
751-2	Koszty z tyt. rozch. aktywów finans.	0	(84 000)	0
800	Kapitał podstawowy	(272 000)		(272 000)
811	Kapitał zapasowy	(8 000)		(8 000)
820	Rozliczenie wyniku finansowego	(5 128)		(37 128)
840	Rozliczenia międzyokres. przychodów	(120 000)		(120 000)
860	Wynik finansowy	(32 000)	(75 460)	(75 460)
870	Podatek dochodowy	0	(5 600)	0
	Suma Dt	941 524	296 000	1 817 064
	Suma Ct	941 524	296 000	1 817 064

Powyższe zestawienie uwzględnia skutki wszystkich zdarzeń gospodarczych jakie miały miejsce w roku 20XX w spółce GUCIO5. Wśród tych zdarzeń były także następujące zdarzenia gospodarcze:

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

- 1) Sprzedano na giełdzie w listopadzie 20XX r. obligacje, zaliczane do przeznaczonych do obrotu, za kwotę 96.000 zł, z których część zakupiono w maju 20XX r. za kwotę 60.000 zł, a część w listopadzie 20XX-1 r. za kwotę 24.000 zł.
- 2) Na dzień 31/12/20XX-1 r. kwota nie zaległych należnych do zapłacenia opłat z tytułu umowy leasingu finansowego wynosiła 24.000 zł, w tym 1.584 zł stanowiły odsetki. W ciągu 20XX r. zapłacono 22.440 zł, w tym odsetki 1.440 zł.

W informacji dodatkowej zamieszczono zapis, że z zysku netto za rok 20XX kwota 35 000 zł zostanie przeznaczona na pomoc dla Ukrainy.

P O L E C E N I A:

- 1) Sporządź według załączonych wzorów, opartych na załączniku nr 1 do ustawy o rachunkowości:
 - a. bilans GUCIO5 na dzień kończący rok 20XX
 - b. rachunek zysków i strat za rok 20XX.
 - c. zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym za rok 20XX
 - d. rachunek przepływów pieniężnych za rok 20XX
- 2) Wyznacz wskaźniki trwałości struktury finansowania i ogólnego zadłużenia za rok 20XX. Oceń, czy wartości tych wskaźników uległy poprawie czy pogorszeniu w stosunku do roku 20XX-1, podanych w tabeli.

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

ROZWIĄZANIE

<u>AKTYWA</u>		<u>31/12/20XX</u>	<u>31/12/20XX-1</u>	<u>pkt</u>
A.I.	Wartości niematerialne i prawne			
A.II	Rzeczowe aktywa trwałe		307 500	
A.III	Należności długoterminowe			
A.IV	Inwestycje długoterminowe		179 200	
A.V	Długotermin. rozlicz m-okresowe			
B.I	Zapasy			
B.II	Należności krótkoterminowe		29 464	
B.III.1.a-b,2	Inwestycje krótkoterminowe		72 600	
B.III.1.c	Środki i aktywa pieniężne		20 260	
B.IV	Rozliczenia międzyokresowe			
C.	Należne wpłaty na kapitał podstaw.			
D.	Udziały (akcje) własne			
Suma			609 024	
<u>PASYWA</u>		<u>31/12/20XX</u>	<u>31/12/20XX-1</u>	<u>pkt</u>
A.I	Kapitał podstawowy		272 000	
A.II	Kapitał zapasowy		8 000	
A.III	Kapitał z aktualizacji wyceny			
A.IV	Kapitały rezerwowe			
A.V	Zysk/strata z lat ubiegłych		5 128	
A.VI	Zysk/strata netto		32 000	
A.VII	Odpisy z zysku roku bieżącego (-)			
B.I	Rezerwy na zobowiązania		0	
B.II	Zobowiązania długoterminowe	124 960	126 376	
B.III	Zobowiązania krótkoterminowe		45 520	
B.IV	Rozliczenia międzyokresowe		120 000	
Suma			609 024	

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

-	<u>Rachunek zysków i strat</u>	<u>31/12/20XX</u>	<u>pkt</u>
A.I	Przychody netto ze sprzedaży produktów		
A.II	Zmiana stanu produktów (zwiększenie (+); zmniejszenie (-))		
A.III	Koszt wytworzenia prod. na własne potrzeby		
A.IV	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiał.		
B.I	Amortyzacja		
B.II–VII	Koszty operacyjne – inne		
B.VIII	Wartość sprzedanych towarów i materiałów		
C= A – B	Zysk/strata ze sprzedaży	70 500	
D.I	Zysk z tytułu rozchodu niefinans. akt. trwałych		
D.II	Dotacje		
D.III	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		
D.IV	Inne pozostałe przychody operacyjne		
E.I	Strata z tytułu rozchodu niefinans. akt. trwałych		
E.II	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		
E.III	Inne pozostałe koszty operacyjne		
F= C+D–E	Zysk/strata z działalności operacyjnej	70 500	
G.I	Dywidendy i udziały w zyskach		
G.II	Odsetki		
G.III	Zysk z tytułu rozchodu aktywów finansowych		
G.IV	Aktualizacja wartości aktywów finansowych		
G.V	Inne przychody finansowe		
H.I	Odsetki		
H.II	Strata z tytułu rozchodu aktywów finansowych		
H.III	Aktualizacja wartości aktywów finansowych		
H.IV	Inne koszty finansowe		
I= F+G–H	Zysk/strata brutto	81 060	
J	Podatek dochodowy		
K	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)		
L=I-J-K	Zysk/strata netto		

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

-	<u>Zestawienie zmian w kapitale własnym</u>	<u>31/12/20XX</u>	<u>pkt</u>
I.	Kapitał własny na początek okresu (BO)		
1.	Kapitał podstawowy na początek okresu	272 000	
1.1.	Zmiany kapitału podstawowego		
a)	zwiększenie		
b)	zmniejszenie		
1.2.	Kapitał podstawowy na koniec okresu		
2.	Kapitał zapasowy na początek okresu		
2.1.	Zmiany kapitału zapasowego		
a)	zwiększenie		
b)	zmniejszenie		
2.2.	Stan kapitału zapasowego na koniec okresu		
3.	Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu ...		
3.1.	Zmiany kapitału z aktualizacji wyceny		
a)	zwiększenie		
b)	zmniejszenie		
3.2.	Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu		
4.	Pozostałe kapitały rezerwowe na początek okresu		
4.1.	Zmiany pozostałych kapitałów rezerwowych		
a)	zwiększenie		
b)	zmniejszenie		
4.2.	Pozostałe kapitały rezerwowe na koniec okresu		
5.	Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu		
5.1.	Zysk z lat ubiegłych na początek okresu		
a)	zwiększenie		
b)	zmniejszenie		
5.3.	Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu		
5.4.	Strata z lat ubiegłych na początek okresu		
a)	Zwiększenie		
b)	Zmniejszenie		
5.6.	Strata z lat ubiegłych na koniec okresu		
5.7.	Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu		
6.	Wynik netto		
a)	zysk netto		
b)	strata netto (-)		
c)	odpisy z zysku (-)		
II.	Kapitał własny na koniec okresu (BZ)		
III.	Kapitał własny, po uw.prop.podz.zysku (pokr.str.)		

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

	<u>Rachunek przepływów pieniężnych</u>	<u>31/12/20XX</u>	<u>pkt</u>
A.	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I.	Zysk (strata) netto		
II.	Korekty razem	8 640	
1.	Amortyzacja		
2.	Zyski/straty z tytułu różnic kursowych		
3.	Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		
4.	Zyski/straty z działalności inwestycyjnej		
5.	Zmiana stanu rezerw		
6.	Zmiana stanu zapasów		
7.	Zmiana stanu należności		
8.	Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów		
9.	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		
10.	Inne korekty		
III.=I+II	Przepływy pieniężne netto z dział. operacyjnej		
B.	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I.	Wpływy		
1.	Zbycie wart. niem. i praw. oraz rzecz. akt. trwałe.		
2.	Zbycie inwest. w nier. oraz wart. niem. i praw.		
3.	Z aktywów finansowych		
4.	Inne wpływy inwestycyjne		
II.	Wydatki		
1.	Nabycie wart. niem. i praw. oraz rzecz. akt. trwałe.		
2.	Nabycie inwest. w nier. oraz wart. niem. i praw.		
3.	Na aktywa finansowe		
4.	Inne wydatki inwestycyjne		
III.=I-II	Przepływy pieniężne netto z dział. inwestycyjnej		
C.	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I.	Wpływy		
1.	Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i in. instrumentów kapitał. oraz dopłat do kapitału		
2.	Kredyty i pożyczki		
3.	Emisja dłużnych papierów wartościowych		
4.	Inne wpływy finansowe		
II.	Wydatki		
1.	Nabycie udziałów (akcji) własnych		
2.	Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		
3.	Inne niż wypłaty na rzecz właścicieli wydatki z tytułu podziału zysku		

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

	<u>Rachunek przepływów pieniężnych</u>	<u>31/12/20XX</u>	<u>pkt</u>
4.	Spląty kredytów i pożyczek		
5.	Wykup dłużnych papierów wartościowych		
6.	Z tytułu innych zobowiązań finansowych		
7.	Płatności zobow. z tyt. umów leasingu finansowego		
8.	Odsetki		
9.	Inne wydatki finansowe		
III.=I-II	Przepływy pieniężne netto z dział. finansowej		
D.	Przepływy pieniężne netto (A.III+B.III+C.III)		
E.	Bilans. zmiana stanu środków pien., w tym:		
–	zmiana stanu środków pien. z tyt. różnic kursow.		
F.	Środki pieniężne na początek okresu		
G.=F+D	Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:		
–	o ograniczonej możliwości dysponowania		

Wskaźniki:

20XX

20XX-1

ocena

Pkt

Trwałości struktury finansowania:

		73%	
--	--	-----	--

Ogólnego zadłużenia:

		48%	
--	--	-----	--

Zadanie 6.1 (20 punktów)

Założenia:

MAXI S.A. będąca czynnym podatnikiem VAT sporządza zestawienie podatkowe za miesiąc grudzień 201X r., który jest dla spółki ostatnim miesiącem roku podatkowego.

W grudniu 201X r. w MAXI S.A. miały miejsce następujące operacje gospodarcze:

1. Wystawiono faktury w PLN na łączną kwotę wynoszącą 2.850.000 netto. Wśród wystawionych faktur, oprócz faktur dokumentujących towary i wyroby wydane w grudniu, część z nich na kwotę netto wynoszącą 450.000 PLN dotyczyła towarów i wyrobów wydanych nabywcom w listopadzie 201X r., zaś część otrzymanych w grudniu zaliczek na łączną kwotę brutto 492.000 PLN na dostawy towarów w następnym miesiącu. MAXI S.A. dokonuje sprzedaży opodatkowanej wyłącznie stawką podstawową.
2. Wartość magazynowa wydanych w grudniu 201X r. wyrobów i towarów wyniosła 1.500 000 PLN (23% VAT), z czego towary za kwotę 610 000 PLN (23% VAT) pochodziły z zakupów dokonanych w roku 201X-1. Zapasy zostały nabyte od dostawców z UE w ramach procedury WNT. Dostawcy wystawili faktury dokumentujące sprzedaż terminowo.

Spółka dokonała w grudniu 201X r. następujących zakupów i księgowień:

1. W grudniu minęło 90 dni od terminu zapłaty zobowiązania za zakupione towary handlowe o wartości 24 600 zł brutto (przy zakupie odliczono 23% VAT). MAXI S.A. zapłaciła za zobowiązanie dopiero w lipcu 201X+1r. W grudniu 201X towary były sprzedane w 60%.
2. Zaksięgowano darowiznę produktów spożywczych nabytych i przekazanych w grudniu 201Xr. na rzecz organizacji pożytku publicznego i wolontariatu z przeznaczeniem na cele działalności statutowej OPP o wartości 1 000 zł netto (5% VAT).
3. Obciążyła magazyniera karą za stwierdzone niedobory zawinione w magazynie. Wartość netto niedoborów – 1 200 zł (23% VAT). Nota została potrącona z wynagrodzenia wypłaconego w grudniu 201X r.
4. Zaksięgowano różnice kursowe dodatnie z wyceny na dzień bilansowy w kwocie 26 000 zł

MAXI S.A. dla celów podatku dochodowego rozlicza różnice kursowe tzw. „metodą bilansową”. Przychody MAXI S.A. za okres od stycznia do listopada 201X r. wynoszą 19 500 000 zł, koszty 17 800 000 zł i uwzględniają wszystkie zdarzenia gospodarcze mające wpływ na przychody i koszty uzyskania przychodu tego okresu.

Zaliczka zapłacona przez MAXI S.A. za okres styczeń – listopad 201X r. wynosi 340 000 z

Polecenie:

1. Oblicz wpływ opisanych powyżej zdarzeń gospodarczych na przychody i koszty podatkowe miesiąca grudnia. W przypadku innego miesiąca w kolumnie „Miesiąc rozliczenia w podatku dochodowym” wskaż prawidłowy okres rozliczenia. Wykorzystaj w tym celu załączoną tabelę.
2. Wskaż wpływ opisanych powyżej zdarzeń gospodarczych podatek VAT należny i naliczony ze wskazaniem właściwego miesiąca rozliczenia. Wykorzystaj w tym celu załączoną tabelę.
3. Oblicz podstawę opodatkowania oraz zaliczkę na podatek dochodowy za miesiąc grudzień 201X r. Ujmij rozliczenie podatku dochodowego w księgach rachunkowych spółki MAXI S.A.

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

Rozwiązanie zadania :

Nr operacji	Podstawa VAT	Kwota VAT należny	Kwota VAT naliczony	Moment powstania obowiązku podatkowego/ prawa do odliczenia	Przychody podatkowe	Koszty podatkowe	Miesiąc rozliczenia w podatku dochodowym
1							
1							
1							
2							
3							
4							
5							
6							

Przychody podatkowe:

Koszty uzyskania przychodu:

Dochód podatkowy:

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

Podstawa opodatkowania:

Podatek dochodowy :

Zaliczka za miesiąc grudzień 201X r.:

Ujęcie w księgach rachunkowych :

--	--

--	--

--	--

Rozwiązania przykładowe zadania egzaminacyjne

Przykładowy arkusz egzaminacyjny nr AG00056

ZESTAW DLA EGZAMINATORA

EGZAMIN W OBRĘBIE ZAWODU GŁÓWNY KSIĘGOWY
Zarządzenie procesami księgowymi

Zadanie 1.1 (20 punktów)

Proszę o dokładne przeczytanie 20 poniższych pytań i zakreślenie prawidłowej odpowiedzi.

1. Zmiana dotychczas stosowanych rozwiązań na inne przewidziane ustawą może nastąpić:
 - tylko od pierwszego dnia roku obrotowego,
 - od dnia następującego po dniu bilansowym,
 - **w ciągu roku obrotowego, ale ze skutkiem od pierwszego dnia roku obrotowego.**

Podstawa prawna: art. 8 UoR

2. Udziały w obcych jednostkach zaliczone do inwestycji długoterminowych należy zinventaryzować na ostatni dzień roku obrotowego:
 - drogą spisu z natury,
 - **drogą potwierdzenia,**
 - drogą weryfikacji, czyli porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami.

Podstawa prawna: art. 26 UoR

3. Obowiązek podatkowy w podatku VAT w przypadku sprzedaży towarów co do zasady powstaje:
 - w dacie wystawienia faktury,
 - w terminie 7 dni od daty wydania towarów,
 - **w dacie wydania towaru.**

Podstawa prawna: art. 19a ust. 1 – Ustawa o podatku od towarów i usług

4. Kalkulacja podziałowa fazowa może być przeprowadzona:
 - wyłącznie metodą półfabrykatową,
 - wyłącznie metodą bezpółfabrykatową,
 - **zarówno metodą półfabrykatową jak i bezpółfabrykatową.**

Podstawa prawna: art. 28 ust. 3 i 4a UoR

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

5. Kalkulacja doliczeniowa wymaga:

- doliczania do kosztów bezpośrednich wytworzenia, kosztów pośrednich przy zastosowaniu wyłącznie kluczy podziałowych ilościowych,
- **odrębnej ewidencji kosztów bezpośrednich dla poszczególnych produktów oraz doliczenia do nich za pomocą specjalnie dobranych kluczy rozliczeniowych, odpowiedniej części kosztów pośrednich (wspólnych),**
- ewidencji i doliczania wszystkich ponoszonych kosztów bezpośrednio na poszczególne produkty.

Podstawa prawna: art. 28 ust. 3 UoR

6. Zgodnie z zał. nr 1 do Ustawy o rachunkowości, jeżeli jednostka sporządza rachunek zysków i strat w wariantcie kalkulacyjnym, to w ramach informacji dodatkowej:

- nie musi zamieszczać informacji o poniesionych kosztach rodzajowych,
- powinna zamieścić informację o poniesionych kosztach rodzajowych, jednak nie ma obowiązku ujawniania kosztów wytworzenia produktów na własne potrzeby,
- **powinna zamieścić zarówno informację o poniesionych kosztach rodzajowych jak również dane o kosztach wytworzenia produktów na własne potrzeby.**

Podstawa prawna: (UoR, Zał. 1., ust. 2 pkt 2)

7. Jeżeli przewidujemy w przyszłości stratę związaną z udzielonym poręczeniem zaciągniętego przez inną jednostkę kredytu bankowego to należy:

- utworzyć rezerwę bilansową,
- utworzyć rezerwę podatkową,
- **podać tylko w informacji dodatkowej do bilansu.**

Podstawa prawna: UoR – załącznik Nr 1

8. Po sporządzeniu sprawozdania finansowego za 20XX rok, ale przed jego zatwierdzeniem jednostka stwierdziła, że w latach ubiegłych 20XX-1 i 20XX-2 zostały popełnione błędy istotne, w następstwie którego nie można uznać sprawozdań finansowych sporządzonych za lata 20XX-1 i 20XX-2 za spełniające wymagania określone w art. 4 ust 1 UoR. Jednostka powinna:

- dokonać korekty sprawozdań finansowych za lata 20XX-1 i 20XX-2,
- **dokonać korekty w księgach rachunkowych roku 20XX, a kwotę korekty spowodowanej usunięciem błędów odnieść na kapitał (fundusz) własny i wykazać jako „zysk (strata) z lat ubiegłych,**
- ponieważ błąd dotyczy lat 20XX-1 i 20XX-2 informacja o jego istnieniu powinna być zawarta tylko w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za 20XX rok.

Podstawa prawna: art. 54 ust 3 UoR

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

9. Informacja dodatkowa będąca elementem sprawozdania finansowego powinna zawierać:

- nieistotne dane finansowe,
- **istotne dane i objaśnienia niezbędne do uznania sprawozdania finansowego za rzetelne i jasno przedstawiające sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy,**
- zestawienie obrotów i sald na ostatni dzień roku kalendarzowego.

Podstawa prawna: art. 48 UoR

10. Jednostka w informacji dodatkowej sporządzonej zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy o rachunkowości obligatorycznie zamieszcza informację o:

- **wartość gruntów użytkowanych wieczysto,**
- powierzchnię gruntów użytkowanych wieczysto,
- numery ksiąg wieczystych gruntów użytkowanych wieczysto.

Podstawa prawna: UoR załącznik nr 1, pkt 1.4

11. Rachunek przepływów pieniężnych sporządzony metodą bezpośrednią albo pośrednią, zależnie od wyboru dokonanego przez kierownika jednostki, wykazuje dane za bieżący i poprzedni rok obrotowy w podziale na:

- działalność podstawową produkcyjną, działalność inwestycyjną, działalność finansową,
- **działalność operacyjną, działalność inwestycyjną, działalność finansową,**
- pozostałą działalność operacyjną, działalność inwestycyjną, działalność finansową.

Podstawa prawna: UoR art. 48.b. ust 1 i 2

12. Z tytułu posiadania obligacji Skarbu Państwa jednostka naliczyła w roku 20X0 odsetki w kwocie 6 000 zł, oraz otrzymała odsetki naliczone w roku 20X0-1 oraz 20X0 w kwocie 2 000 zł, w rachunku przepływów pieniężnych ujawni:

- 6 000 zł w pozycji A.II.3 oraz 4000 zł B.I.3,
- 2 000 zł w pozycji A.II.3 oraz B.II.3,
- **- 6 000 zł w pozycji A.II.3 oraz 2 000 zł w pozycji B.I.3.**

Podstawa prawna: KSR I; załącznik nr 1 do UoR

13. Jednostka ujęła w księgach roku 20X1 r. korektę błędu wynikającego z lat ubiegłych. W zestawieniu zmian w stanie kapitału (funduszu) własnego sporządzonego za rok 20X1 wykaże:

- wartość kapitału własnego na początek okresu skorygowaną o wartość błędu,
- zdarzenie takie nie wpłynie na prezentację w Zestawieniu zmian w stanie kapitału (funduszu) własnego,
- **wartość kapitału własnego na początek okresu nieskorygowaną o wartość błędu.**

Podstawa prawna: załącznik nr 1 do UoR

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

14. W pozycji „Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu” w Zestawieniu zmian w stanie kapitału (funduszu) własnego należy ujawnić:

- niepodzielony wynik finansowy lat ubiegłych z poprzedniego okresu,
- **sumę dwóch wartości: Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu oraz wyniku netto roku ubiegłego,**
- sumę dwóch wartości: Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu oraz zysku/straty brutto roku ubiegłego.

Podstawa prawna: załącznik nr 1 do UoR

15. Wskaźnik płynności finansowej określa:

- generowanie zysku przez przedsiębiorstwo,
- **zdolność do terminowego regulowania bieżących zobowiązań,**
- informuje o przeciętnej liczbie dni od powstania należności do chwili zapłaty.

Podstawa prawna: Podręcznik: Sprawozdania finansowe i ich analiza , 2019

16. Przy produkcji wieloasortymentowej przedsiębiorstwo osiąga próg rentowności w sytuacji, gdy:

- **suma łącznych kosztów stałych i zmiennych ponoszonych w związku z wytworzeniem poszczególnych produktów zrówna się z przychodami ze sprzedaży wszystkich asortymentów produktów,**
- łączne koszty zmienne związane z wytworzeniem wszystkich asortymentów produktów równe są z przychodami ze sprzedaży tych asortymentów produktów,
- koszty stałe związane z wytworzeniem wszystkich asortymentów produktów równe są z przychodami ze sprzedaży tych asortymentów produktów.

Podstawa prawna: M. Trentowska „Rachunek kosztów, podstawy rachunkowości i zarządzania finansami”

17. Wartościowy próg rentowności można obliczyć:

- **mnożąc ilościowy próg rentowności przez cenę produktu,**
- mnożąc liczbę sprzedanych produktów przez jednostkową marżę na pokrycie,
- dzieląc przychody ze sprzedaży przez liczbę sprzedanych produktów.

Podstawa prawna: Podręcznik: Rachunek kosztów, podstawy rachunkowości zarządczej i zarządzania finansami. M. Trentowska

18. Jednostka opracowuje budżet wiodący na kolejny rok obrotowy. W którym z poniższych punktów kolejność realizacji budżetów cząstkowych jest prawidłowa?:

- **budżet sprzedaży -> budżet produkcji-> budżet kosztów materiałów bezpośrednich,**
- budżet produkcji -> budżet sprzedaży -> budżet kosztów materiałów bezpośrednich,
- budżet sprzedaży -> budżet środków pieniężnych -> budżet produkcji.

Podstawa prawna: Rachunek kosztów, podstawy rachunkowości zarządczej i zarządzania finansami. M. Trentowska

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

19. Budżet wiodący składa się z dwóch podstawowych części:

- **budżetu operacyjnego i budżetu finansowego,**
- budżetu stałego i budżetu elastycznego,
- budżetu sprzedaży i budżetu finansowego.

Podstawa prawna: Rachunek kosztów, podstawy rachunkowości zarządczej i zarządzania finansami. M. Trentowska

20. Jeśli przedsiębiorstwo ponosi straty podatkowe (nie płaci podatku dochodowego), to wówczas:

- efektywny (realny) koszt kredytu bankowego jest niższy niż koszt nominalny,
- efektywny (realny) koszt kredytu bankowego jest wyższy niż koszt nominalny,
- **efektywny (realny) koszt kredytu bankowego jest równy kosztowi nominalnemu.**

Podstawa prawna: S. Sojak, Podstawy rachunku kosztów, rachunkowości zarządczej i zarządzania finansami, SKwP, Warszawa 2020, s. 306

Zadanie 2.1 (30 punktów)

Założenia:

W spółce ABC S.A., której podstawową działalnością jest produkcja odzieży i jej sprzedaż w punktach sprzedaży detalicznej, w roku 20X0 miały miejsce następujące operacje gospodarcze::

5. W dniu 15 marca spółka nabyła nieruchomość gruntową za 1.000.000 zł i zakwalifikowała ją, jako nieruchomość inwestycyjną. W związku z zakupem spółka poniosła dodatkowe koszty transakcyjne – doradztwo, opłaty i podatki w kwocie 23.000 zł. Na koniec roku 20X0 jednostka otrzymała wycenę rzeczoznawcy w wartości godziwej na bazie aktywnego rynku na kwotę 1.200.000 zł (6 punktów)
6. W dniu 20 kwietnia (po sporządzeniu sprawozdania finansowego, ale przed jego zatwierdzeniem) księgowy spółki otrzymał fakturę korygującą – dodatkowy rabat do zakupu towaru w roku poprzednim, z którego 25% nie została sprzedana w roku poprzednim ani do dnia bilansowego, w kwocie netto 100.000 zł (+ 23% VAT). Stan towarów potwierdzony inwentaryzacją na dzień 31.12.20X0-1 wynosił 100.000 zł. (6 punktów)
7. W dniu 15 maja spółka nabyła na rynku regulowanym 20 000 akcji spółki INWESTA S.A. po 10 zł za akcję. Na rachunku maklerskim spółka posiadała niezbędne środki pieniężne do zawarcia transakcji. Prowizja za przeprowadzenie powyższej transakcji wyniosła 0,5% ceny zakupu. Nabyte akcje ALFA zakwalifikowała, jako „długoterminowe aktywa finansowe rozliczane przez kapitał z aktualizacji”. W dniu rozliczenia transakcji kurs giełdowy tych akcji wynosił 18 zł za akcję. (6 punktów)
8. W poprzednim roku obrotowym tj. 20X0-1 spółka utworzyła rezerwę na niewykorzystane urlopy pracowników działów administracji i zarządu w wysokości 40.000 zł. Na BZ 20X0-1 utworzono aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wysokości 7.600 zł. W lipcu 20X0 r. z kwoty tej pracownikom zostało wypłacone wynagrodzenie urlopowe w kwocie 18.000 zł. Na koniec roku 20X0 oszacowano rezerwę na kwotę 132.000 zł, z uwzględnieniem BO i zmian w ciągu roku.(7 punktów)

Jednostka sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z załącznikiem nr 1 do uor oraz nie stosuje uproszczeń w przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości. Nieruchomości inwestycyjne wycenia według wartości rynkowej lub inaczej ustalonej wartości godziwej. Do ewidencji kosztów stosuje konta zespołu 4 i 5, czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów są ujmowane z wykorzystaniem konta 490 „Rozliczenie kosztów rodzajowych”. Do ujęcia zdarzeń związanych z korektami zakupu na przełomie roku spółka stosuje konto 300-4 „Rozliczenie zakupu towarów”.

Polecenia:

3. Nazwij i zadekretuj operacje gospodarcze w spółce wykorzystując Tabelę nr 1 w części „Rozwiązanie”. **(K1, K2,K6).**

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

Ustal, czy w zdarzeniach gospodarczych z pozycji 1, 3 i 4 wystąpią różnice przejściowe między prawem bilansowym a podatkowym, ujmij odroczony podatek dochodowy jeśli uznasz to za stosowne przy dekretacji poszczególnych operacji gospodarczych. Uwzględnij, w zdarzeniach z pkt. 4, ustalone na BO i zmiany w ciągu roku 20X0 aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Do ustalenia odroczonego podatku przyjmij stawkę podatku dochodowego w wysokości 19%, **(K1,K6) (25 punktów)**

4. Określ, czy spółka ma obowiązek przeprowadzenia na dzień bilansowy inwentaryzacji aktywów z operacji 1 i 4. Jeżeli tak podaj metodę i termin przeprowadzenia inwentaryzacji. **(K4) (5 punktów)**

Rozwiązanie dla egzaminatora:

Polecenie 1: 25 punktów

L.p.	Opis	kwota	Konto WN	Konto MA	punkty
1.1	Podpisanie aktu notarialnego nabycia nieruchomości	1.000.000	030-1 Nieruchomości inwestycyjne	240-1 Rozrachunki z tytułu nabycia niefinans. aktywów trwałych	1
1.2	Koszty transakcyjne podwyższające wartość nieruchomości	23.000	030-1 Nieruchomości inwestycyjne	240-1 Rozrachunki z tytułu nabycia niefinans. aktywów trwałych	1
	Wycena nieruchomości na koniec 20X0	177.000	060-1 Aktualizacja wartości nieruchomości inwestycyjnych	760-3 Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	2
	Rezerwa z tytułu podatku odroczonego $(1.200.000 - 1.023.000) \times 19\%$	33.630	870-3 Odroczony podatek dochodowy	830-1 Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2
2.1	Ujęcie faktury korygującej zakupu	123.000	202-1 Rozrachunki z dostawcami krajowymi		1
	VAT	23.000		221-2 VAT naliczony	1

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

	netto	100.000		300-4 Rozliczenie zakupu towarów	2
3,1	Zakup akcji	200.000	030-3 Udziały i akcje w innych jednostkach	132-1 Rachunek maklerski (inwestycyjny)	1
3.2	Naliczona prowizja	1.000	030-3 Udziały i akcje w innych jednostkach	132-1 Rachunek maklerski (inwestycyjny)	2
3.3	Wycena na moment rozliczenia transakcji (18 zł-10,05 zł)*20.000 akcji	159.000	060-3 Aktualizacja wartości udziałów i akcji w innych jednostkach	813-2 Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny inwestycji długoterminowych	2
3.4	Rezerwa z tytułu podatku odroczonego 159.000 zł x19%=	30.210	813-2 Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny inwestycji długoterminowych	830-1 Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2
4.1	Wypłata wynagrodzenia urlopowego	18.000	404 Wynagrodzenia	230 Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	1
4.2	Rozwiązanie RMB w związku z wypłatą wynagrodzenia	18.000	640-2 Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów - rezerwy	490 Rozliczenie kosztów rodzajowych	1
4.2	Rozliczenie aktywów z tytułu podatku odroczonego 18.000 złx19%	3.420	870-3 Odroczony podatek dochodowy	640-4 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

4.3	Oszacowana rezerwa w roku 20X0 (132.000 – 22.000)	110.000	550 Koszty ogólnego zarządu	640-2 Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów - rezerwy	2
	Doksięgowanie aktywów z tytułu podatku odroczonego za rok 20X0 $132\ 000 \times 19\% = 25\ 080$ $25\ 080 - (7\ 600 - 3\ 420)$	20 900	640-4 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	870-3 Odroczony podatek dochodowy	2

Polecenie 2: (5 punktów)

Zgodnie z art. 26 UoR jednostki mają obowiązek przeprowadzenia na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzacji wszystkich składników aktywów i pasywów.

W przypadku nieruchomości inwestycyjnych drogą weryfikacji zapisów w księgach rachunkowych (ewidencji pomocniczych) z wypisem z ksiąg wieczystych oraz wyceną rzeczoznawcy.

W przypadku rozliczeń międzyokresowych biernych drogą weryfikacji salda w księgach rachunkowych ze stanem rzeczywistym niewykorzystanych urlopów i stawki wynagrodzeń pracowników.

Zadanie 3.1 (20 punktów)

Założenia

DEKOR Sp. z o.o. posiada budynek, który zaliczyła do inwestycji w nieruchomości. Jednostka, zgodnie z przyjętymi w polityce rachunkowości zasadami, nieruchomości zaliczane do inwestycji długoterminowych, wycenia według wartości rynkowej lub inaczej ustalonej wartości godziwej.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnej ujęta w księgach rachunkowych spółki na 31.12.20X0 roku wynosi 1.800.000 zł.

Do ustalania wartości godziwej spółka stosuje metodę dochodową, na bazie oczekiwanych zdyskontowanych dochodów z wynajmu. Bazą ustalenia wartości godziwej na 31.12.20X1r. są następujące dane pochodzące z aktywnego rynku:

Okres roczny	Przychody	Koszty	Dochód netto
20X1	600.000	50.000	550.000
20X2	679.400	50.200	629.200
20X3	729.610	50.800	678.810
Wartość rezydualna	532.400		532.400

Roczna stopa procentowa właściwa do zastosowania to 10%.

Spółka sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z załącznikiem 1 do ustawy o rachunkowości za okres obrotowy równy kalendarzowemu. Spółka korzysta z uproszczeń wynikających z ustawy o rachunkowości i nie ustala podatku odroczonego.

Polecenia

1. Wylicz wartość godziwą budynku na dzień 31.12.20X1 roku. **(K9, K26) (10 pkt)**
2. Ustal odpis aktualizujący wartość inwestycji w nieruchomości na 31.12.20X1 roku zgodnie z przyjętą zasadą w polityce rachunkowości. **(K9) (2 pkt)**
3. Wskaż wartość oraz pozycje Bilansu, w której zostanie ujawniona wartość budynku na dzień bilansowy **(K9, K10, K15) (2 pkt)**
4. Wskaż nazwy kont, na których jednostka zaewidencjonuje przychody i koszty dotyczące wynajmu budynku za 20X1 roku oraz przypisz obroty tych kont do pozycji w *Rachunku zysków i strat* – wariant kalkulacyjny, sporządzonym za okres od 01.01. do 31.12.20X1r. **(K11, K12, K13) (4 pkt)**
5. Czy *Dodatkowe informacje i objaśnienia* powinny obejmować dane dotyczące skutków zdarzeń zaistniałych w założeniach zadania? Jeżeli tak, wskaż ich zakres prezentacji. **(K16, K17) (2 pkt)**

Do rozwiązania zadania należy wykorzystać zamieszczone tabele.

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

Rozwiązanie zadania:

Ad.1.

Wylicz wartość godziwą budynku na dzień 31.12.20X1 roku: (10 pkt)

Okres roczny	Dochód netto w zł	Współczynnik dyskontujący	Zdyskontowane przepływy netto
20X1	550.000	$1/(1,1)^1=1/1,1$	500.000
20X2	629.200	$1/(1,1)^2=1/1,21$	520.000
20X3	678.810	$1/(1,1)^3=1/1,331$	510.000
Wartość rezydualna	532.400	1/1,331	400.000
Wartość godziwa			1.930.000

Ad.2.

Ustal odpis aktualizujący: (2 pkt)

Kwota odpisu aktualizującego
$1.930.000 - 1.800.000 = 130.000$

Ad.3.

Prezentacja - *Bilans*: (2 pkt)

Pozycja	Nazwa	Kwota
AKTYWA IV.	Inwestycje długoterminowe	
1.	Nieruchomości	1.930.000

Ad.4.

Przypisz obroty kont do pozycji w sprawozdaniu *Rachunek zysków i strat*: (4 pkt)

Opis operacji	Kwota w zł w 20X1r.	Ujęcie w księgach rachunkowych - konto	Pozycja w sprawozdaniu <i>Rachunek zysków i strat</i> – wariant kalkulacyjny
Przychody netto z wynajmu	600.000	MA konto 760-4 „Inne przychody operacyjne”	G. Pozostałe przychody operacyjne IV. Inne przychody operacyjne

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

Koszty dotyczące wynajmowanego budynku	50.000	WN konto 761-3 „Inne koszty operacyjne”	H. Pozostałe koszty operacyjne III. Inne koszty operacyjne
--	--------	---	---

Ad.5.

Skutki zmiany sposobu wykorzystania nieruchomości i ich wyceny.

Prezentacja – *Informacja dodatkowa*:

Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:

3) szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych oraz inwestycji długoterminowych; (nastąpił wzrost inwestycji w nieruchomości)

Nazwa pozycji	BO	Zwiększenia		Zmniejszenia		BZ
		Przychód	Aktualizacja wyceny	Rozchód	Aktualizacja wyceny	
Inwestycje długoterminowe Nieruchomości	1.800.000		130.000			1.930.000

4) kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących długoterminowych aktywów niefinansowych; (ujęto odpis aktualizujący wartość inwestycji w nieruchomości w wysokości 130.000 zł)

17) w przypadku, gdy składniki aktywów niebędące instrumentami finansowymi są wyceniane według wartości godziwej:

b) istotne założenia przyjęte przy ustalaniu wartości godziwej, w przypadku gdy dane przyjęte do ustalenia tej wartości nie pochodzą z aktywnego rynku. (w zadaniu dane pochodzą z aktywnego rynku – nie dotyczy)

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

Zadanie 4.1 (30 punktów)

Założenia

8. Firma *Świat Zabawek*, produkuje drewniane domki dla lalek dwóch rodzajów: D1 i D2.
9. Produkcja odbywa się na dwóch wydziałach W1 i W2.
Na wydziale W1 ma miejsce montaż domków z elementów drewnianych – powstają półprodukty D1 i D2 - w postaci konstrukcji szkieletowych domków. Następnie półprodukty przekazywane są do wydziału W2, w którym następuje ich ostateczne wykończenie i powstają kompletne domki – wyroby gotowe D1 i D2.
10. W bieżącym okresie Spółka poniosła następujące koszty:

Rodzaj kosztów	Wydział W1		Wydział W2	
	Półprodukty D1	Półprodukty D2	Wyrób gotowy D1	Wyrób gotowy D2
Koszty bezpośrednie	45.500	24.500	x*)	y*)
			56.500	39.200
Koszty pośrednie zmienne	6.000		7.200	
Koszty pośrednie stałe	4.800		6.000	
Stale koszty ogólnego zarządu	64.675			

x*) – wartość półproduktów D1 przekazanych z W1

y*) – wartość półproduktów D2 przekazanych z W1

11. Koszty pośrednie rozliczane są proporcjonalnie do wielkości produkcji (liczby wytworzonych półproduktów lub wyrobów gotowych).
12. Wielkość produkcji w bieżącym okresie przedstawia się następująco:

Wydział W1		Wydział W2	
Półprodukty D1	Półprodukty D2	Wyroby gotowe D1	Wyroby gotowe D2
500 szt.	700 szt.	500 szt.	700 szt.
Razem 1.200 szt.		Razem 1.200 szt.	

13. W bieżącym okresie spółka sprzedała:
- 500 sztuk wyrobów gotowych D1 po cenie 700 zł (netto),
- 700 sztuk wyrobów gotowych D2 po cenie 300 zł (netto).

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

14. Spółka rozważa zaciągnięcie kredytu z przeznaczeniem na rozwój działalności. Spółka ma możliwość zaciągnięcia kredytu w banku Z. W banku Z roczna stopa oprocentowania kredytu wynosi 8%, a odsetki są naliczane co pół roku.

Polecenia:

2. Na podstawie przedstawionych założeń, ustal jednostkowy koszt wytworzenia (uwzględnij zasady przewidziane w ustawie o rachunkowości): **(K7, K8) (pkt 12)**
 - c) półproduktów D1 i D2,
 - d) wyrobów gotowych D1 i D2.
4. Wskaż wyrób gotowy (D1/D2?) który powinien być preferowany ze względu na jednostkową marżę na pokrycie. **(K23) (pkt 7)**
5. Uwzględniając strukturę sprzedaży poszczególnych asortymentów wyrobów w całkowitej sprzedaży bieżącego okresu, ustal: **(K24) (pkt 6)**
 - c) ilościowy próg rentowności,
 - d) wartościowy próg rentowności z uwzględnieniem struktury sprzedaży.

Przy wyliczaniu progu rentowności uwzględnij koszty ogólnego zarządu.

5. Ustal roczną efektywną stopę procentową kredytu. **(K26) (pkt 5)**

Wykorzystaj w tym celu tabele i miejsca przygotowane w części przeznaczony na rozwiązanie każdego polecenia.

Rozwiązanie

Ad.1a) Kalkulacja jednostkowego kosztu wytworzenia półproduktów D1 i D2.

Lp.	Pozycje kalkulacyjne	Koszty półproduktu D1	Koszty półproduktu D2	Koszty ogółem
1.	Koszty bezpośrednie	45.500	24.500	70.000
2.	Koszty pośrednie zmienne	2.500 (pkt 1)	3.500 (pkt 1)	6.000
3.	Koszty pośrednie stałe	2.000 (pkt 1)	2.800 (pkt 1)	4.800
4.	Razem koszty wytworzenia	50.000	30.800	80.800
5.	Jednostkowy koszt wytworzenie	100 (pkt 1)	44 (pkt 1)	

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

Ad.1b) Kalkulacja jednostkowego kosztu wytworzenia wyrobów gotowych D1 i D2.

Lp.	Pozycje kalkulacyjne	Koszty wyrobu D1	Koszty wyrobu D2	Koszty ogółem
1.	Wartość przekazanych półproduktów	50.000	30.800	80.800
2.	Koszty bezpośrednie	56.500	39.200	95.700
3.	Koszty pośrednie zmienne	3.000 (pkt 1)	4.200 (pkt 1)	7.200
4.	Koszty pośrednie stałe	2.500 (pkt 1)	3.500 (pkt 1)	6.000
5.	Razem koszty wytworzenia	112.000	77.700	189.700
6.	Jednostkowy koszt wytworzenia	224 (pkt 1)	111 (pkt 1)	

Ad.2. Ustalenie jednostkowej marży na pokrycie i produktu preferowanego

Wyszczególnienie	Wyrób D1	Wyrób D2
Jednostkowa cena sprzedaży	700	300
Jednostkowe koszty zmienne	$224 - (2.000 \setminus 500 + 2.500 / 500) = 224 - (4 + 5) = 215$	$111 - (2.800 / 700 + 3.500 / 700) = 111 - (4 + 5) = 102$
Jednostkowa marża na pokrycie	485 (pkt 3)	198 (pkt 3)

Produkt preferowany ze względu na jednostkową marżę na pokrycie to wyrób D1 (pkt 1)

Ad.3. Ustalenie progów rentowności

Wyszczególnienie	Wyrób D1	Wyrób D2
Cena sprzedaży	700	300
Liczba sprzedanych wyrobów	500	700
Przychody	350.000	210.000
Struktura sprzedaży	62,5%	37,5%
Jednostkowa marża na pokrycie	485	198

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

Skumulowana marża na pokrycie dla jednostki kompleksowej ²	$(485 \times 0,625) + (198 \times 0,375) = 303,125 + 74,25$ $= 377,375$ (pkt 1)	
Próg rentowności ilościowy dla jednostki kompleksowej	$(4.800 + 6.000 + 64.675) / 377,375 = 75.475 / 377,375 =$ 200 (pkt 1)	
Próg rentowności ilościowy z uwzględnieniem struktury sprzedaży	$200 \times 62,5\% = 125$ (pkt 1)	$200 \times 37,5\% = 75$ (pkt 1)
Próg rentowności wartościowy z uwzględnieniem struktury sprzedaży	$125 \times 700 = 87.500$ (pkt 1)	$75 \times 300 = 22.500$ (pkt 1)

Ad.4.

Roczna efektywna stopa procentowa (*ERSP*) (pkt 5)

$$ERSP_Z = (1 + i_o)^t - 1 = \left(1 + \frac{0,08}{2}\right)^2 - 1 = 8,16\%$$

² Przyjąć zaokrąglenia do trzech miejsc po przecinku

Zadanie 5.1 (30 punktów)

ZAŁOŻENIA

Spółka GUCIO5 świadczy usługi pralnicze. W tabeli poniżej podano salda: otwarcia i zamknięcia kont bilansowych, przy czym liczby ujemne (w nawiasach) oznaczają salda Ct, a liczby dodatnie (bez nawiasów) salda Dt ksiąg rachunkowych spółki GUCIO5 za 20XX rok. W kolumnie „Zamknięcie” podano sposób ujęcia (księgowania) w księgach rachunkowych zamknięcia na koniec roku kont wynikowych i przeniesienia ich obrotów na konto 860. Liczby ujemne (w nawiasach) w tym księgowaniu oznaczają zapisy po stronie Ct, a liczby dodatnie (bez nawiasów) po stronie Dt tych kont.

Symbol	Nazwa	Saldo otwarcia	Zamknięcie	Saldo zamknięcia
010	Środki trwałe	640 000		640 000
030	Inwestycje długoterminowe	179 200		179 200
070	Umorzenie środków trwałych	(332 500)		(349 500)
130-1	Rachunek bieżący	20 260		117 920
134-2	Kredyty długoterminowe	(124 960)		(124 960)
140	Krótkoterminowe aktywa finansowe	72 600		48 600
200	Rozrachunki z odbiorcami	29 464		34 464
202	Rozrachunki z dostawcami	(24 520)		(30 520)
220	Rozrachunki publicznoprawne	0		(1 200)
247-1	Rozrachunki z tytułu leasingu finans.	(22 416)		(1 416)
400	Amortyzacja	0	(17 000)	0
401-409	Pozostałe koszty wg rodzajów	0	(112 500)	0
700-4	Przychody ze sprzedaży usług	0	200 000	0
750-3	Przychody z tyt. rozch. aktywów finans.	0	96 000	0
751-1	Odsetki	0	(1 440)	0
751-2	Koszty z tyt. rozch. aktywów finans.	0	(84 000)	0
800	Kapitał podstawowy	(272 000)		(272 000)
811	Kapitał zapasowy	(8 000)		(8 000)
820	Rozliczenie wyniku finansowego	(5 128)		(37 128)
840	Rozliczenia międzyokres. przychodów	(120 000)		(120 000)

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

860	Wynik finansowy	(32 000)	(75 460)	(75 460)
870	Podatek dochodowy	0	(5 600)	0
	Suma Dt	941 524	296 000	1 817 064
	Suma Ct	941 524	296 000	1 817 064

Powyższe zestawienie uwzględnia skutki wszystkich zdarzeń gospodarczych jakie miały miejsce w roku 20XX w spółce GUCIO5. Wśród tych zdarzeń były także następujące zdarzenia gospodarcze:

- 3) Sprzedano na giełdzie w listopadzie 20XX r. obligacje, zaliczane do przeznaczonych do obrotu, za kwotę 96.000 zł, z których część zakupiono w maju 20XX r. za kwotę 60.000 zł, a część w listopadzie 20XX-1 r. za kwotę 24.000 zł.
- 4) Na dzień 31/12/20XX-1 r. kwota nie zaległych należnych do zapłacenia opłat z tytułu umowy leasingu finansowego wynosiła 24.000 zł, w tym 1.584 zł stanowiły odsetki. W ciągu 20XX r. zapłacono 22.440 zł, w tym odsetki 1.440 zł.

W informacji dodatkowej zamieszczono zapis, że z zysku netto za rok 20XX kwota 35 000 zł zostanie przeznaczona na pomoc dla Ukrainy.

P O L E C E N I A:

- 6) Sporządź według załączonych wzorów, opartych na załączniku nr 1 do ustawy o rachunkowości:
 - a. bilans GUCIO5 na dzień kończący rok 20XX **(K14, K15) (13 x ½ = 6,5 pkt).**
 - b. rachunek zysków i strat za rok 20XX. **(K12, K13) (7 x ½ = 3,5 pkt)**
 - c. zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym za rok 20XX **(K20, K21) (7 x ½ + 1 = 4,5 pkt)**
 - d. rachunek przepływów pieniężnych za rok 20XX **(K18, K19) (19 x ½ = 9,5 pkt)**
- 7) Wyznacz wskaźniki trwałości struktury finansowania i ogólnego zadłużenia za rok 20XX. Oceń, czy wartości tych wskaźników uległy poprawie czy pogorszeniu w stosunku do roku 20XX-1, podanych w tabeli. **(K22) ((2 pkt za obliczenie wskaźnika + 1 pkt ocena) x 2 wskaźniki = 6 pkt)**

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

R O Z W I Ą Z A N I E (dla sprawdzających)

AKTYWA		31/12/20XX	31/12/20XX-1	pkt
A.I.	Wartości niematerialne i prawne			
A.II	Rzeczowe aktywa trwałe	290 500	307 500	½
A.III	Należności długoterminowe			
A.IV	Inwestycje długoterminowe	179 200	179 200	½
A.V	Długoterminowe rozliczenia międzyokres			
B.I	Zapasy			
B.II	Należności krótkoterminowe	34 464	29 464	½
B.III.1.a-b,2	Inwestycje krótkoterminowe	48 600	72 600	½
B.III.1.c	Środki i aktywa pieniężne	117 920	20 260	½
B.IV	Rozliczenia międzyokresowe	0		
C.	Należne wpłaty na kapitał podstawowy			
D.	Udziały (akcje) własne			
Suma		670 684	609 024	½
PASYWA		31/12/20XX	31/12/20XX-1	
A.I	Kapitał podstawowy	272 000	272 000	½
A.II	Kapitał zapasowy	8 000	8 000	½
A.III	Kapitał z aktualizacji wyceny			
A.IV	Kapitały rezerwowe			
A.V	Zysk/strata z lat ubiegłych	37 128	5 128	½
A.VI	Zysk/strata netto	75 460	32 000	½
A.VII	Odpisy z zysku roku bieżącego (-)			
B.I	Rezerwy na zobowiązania	0	0	
B.II	Zobowiązania długoterminowe	124 960	126 376	
B.III	Zobowiązania krótkoterminowe	33 136	45 520	½
B.IV	Rozliczenia międzyokresowe	120 000	120 000	½
Suma		670 684	609 024	½

Uwaga: Punkty w bilansie są tylko za dane dla roku 20XX. Dane dla roku 20XX-1 podano, bo są przydatne przy sporządzaniu Rachunku Przepływów Pieniężnych i Zestawieniu Zmian w Kapitale Własnym, a niezbędnie do wyznaczenia wskaźników.

	Rachunek zysków i strat	31/12/20XX	pkt
A.I	Przychody netto ze sprzedaży produktów	200 000	½
A.II	Zmiana stanu produktów (zwiększenie (+); zmniejszenie (-))		
A.III	Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby		
A.IV	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów		
B.I	Amortyzacja	17 000	½
B.II–VII	Koszty operacyjne – inne	112 500	½
B.VIII	Wartość sprzedanych towarów i materiałów		
C= A – B	Zysk/strata ze sprzedaży	70 500	
D.I	Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych		
D.II	Dotacje		
D.III	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		
D.IV	Inne pozostałe przychody operacyjne		
E.I	Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	0	
E.II	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

	<u>Rachunek zysków i strat</u>	<u>31/12/20XX</u>	<u>pkt</u>
E.III	Inne pozostałe koszty operacyjne		
F= C+D-E	Zysk/strata z działalności operacyjnej	70 500	
G.I	Dywidendy i udziały w zyskach		
G.II	Odsetki		
G.III	Zysk z tytułu rozchodu aktywów finansowych	12 000	½
G.IV	Aktualizacja wartości aktywów finansowych		
G.V	Inne przychody finansowe		
H.I	Odsetki	1 440	½
H.II	Strata z tytułu rozchodu aktywów finansowych		
H.III	Aktualizacja wartości aktywów finansowych		
H.IV	Inne koszty finansowe		
I= F+G-H	Zysk/strata brutto	81 060	
J	Podatek dochodowy	5 600	½
K	Pozostałe obowiązkowe zmniejsz. zysku (zwiększ. straty)		
L=I-J-K	Zysk/strata netto	75 460	½

	<u>Zestawienie zmian w kapitale własnym</u>	<u>31/12/20XX</u>	<u>Pkt</u>
I.	Kapitał własny na początek okresu (BO)	317 128	½
1.	Kapitał podstawowy na początek okresu	272 000	
1.1.	Zmiany kapitału podstawowego	0	
a)	zwiększenie		
b)	zmniejszenie		
1.2.	Kapitał podstawowy na koniec okresu	272 000	½
2.	Kapitał zapasowy na początek okresu	8 000	
2.1.	Zmiany kapitału zapasowego	0	
a)	zwiększenie	0	
b)	zmniejszenie		
2.2.	Stan kapitału zapasowego na koniec okresu	8 000	½
3.	Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu ...		
3.1.	Zmiany kapitału z aktualizacji wyceny		
a)	zwiększenie		
b)	zmniejszenie		
3.2.	Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu		
4.	Pozostałe kapitały rezerwowe na początek okresu		
4.1.	Zmiany pozostałych kapitałów rezerwowych		
a)	zwiększenie		
b)	zmniejszenie		
4.2.	Pozostałe kapitały rezerwowe na koniec okresu		
5.	Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	37 128	½
5.1.	Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	37 128	
a)	zwiększenie		
b)	zmniejszenie		
5.3.	Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	37 128	
5.4.	Strata z lat ubiegłych na początek okresu (-)		
a)	zwiększenie		
b)	zmniejszenie		
5.6.	Strata z lat ubiegłych na koniec okresu (-)		

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

	<u>Zestawienie zmian w kapitale własnym</u>	<u>31/12/20XX</u>	<u>Pkt</u>
5.7.	Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	37 128	½
6.	Wynik netto	75 460	
a)	zysk netto	75 460	½
b)	strata netto (-)		
c)	odpisy z zysku (-)		
II.	Kapitał własny na koniec okresu (BZ)	392 588	½
III.	Kapitał własny, po uw.prop.podz.zysku (pokr.str.)	357 588	1

	<u>Rachunek przepływów pieniężnych</u>	<u>31/12/20XX</u>	<u>pkt</u>
A.	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I.	Zysk (strata) netto	75 460	½
II.	Korekty razem	8 640	
1.	Amortyzacja	17 000	½
2.	Zyski/straty z tytułu różnic kursowych		
3.	Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	1 440	½
4.	Zyski/straty z działalności inwestycyjnej	-12 000	½
5.	Zmiana stanu rezerw	0	
6.	Zmiana stanu zapasów	0	
7.	Zmiana stanu należności	-5 000	½
8.	Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	7 200	½
9.	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		
10.	Inne korekty		
III.=I+II	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	84 100	½
B.	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I.	Wpływy	96 000	
1.	Zbycie wart. niem. i praw. oraz rzecz. aktywów trwałych	0	
2.	Zbycie inwestycji w nieruch. oraz wart. niem. i prawne		
3.	Z aktywów finansowych	96 000	½
4.	Inne wpływy inwestycyjne		
II.	Wydatki	60 000	
1.	Nabycie wart. niem. i praw. oraz rzecz. aktywów trwałych		
2.	Nabycie inwestycji w nieruch. oraz wart. niem. i prawne		
3.	Na aktywa finansowe	60 000	½
4.	Inne wydatki inwestycyjne		
III.=I-II	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	36 000	½
C.	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I.	Wpływy	0	
1.	Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału		
2.	Kredyty i pożyczki		
3.	Emisja dłużnych papierów wartościowych		
4.	Inne wpływy finansowe		
II.	Wydatki	22 440	
1.	Nabycie udziałów (akcji) własnych		
2.	Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		
3.	Inne niż wypłaty na rzecz właśc. wydatki z tyt. podz. zysku		

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

	<u>Rachunek przepływów pieniężnych</u>	<u>31/12/20XX</u>	<u>pkt</u>
4.	Spłaty kredytów i pożyczek		
5.	Wykup dłużnych papierów wartościowych		
6.	Z tytułu innych zobowiązań finansowych		
7.	Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	21 000	½
8.	Odsetki	1 440	½
9.	Inne wydatki finansowe		
III.=I-II	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-22 440	½
D.	Przepływy pieniężne netto (A.III+B.III+C.III)	97 660	½
E.	Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	97 660	½
–	zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	0	½
F.	Środki pieniężne na początek okresu	20 260	½
G.=F+D	Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	117 920	½
–	o ograniczonej możliwości dysponowania	0	½

<u>Wskaźniki:</u>	<u>20XX</u>	<u>20XX-</u> <u>1</u>	<u>ocena</u>	<u>pkt</u>	
Trwałości struktury finansowania:					
Kap.wł.+dług.rez.i zob.(z zob.z tyt.dost.pow.l.r.)	517 548	77%	73%	poprawa	2+1
aktywa ogółem	670 684				
Ogólnego zadłużenia:					
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	278 096	41%	48%	poprawa	2+1
aktywa ogółem	670 684				

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

Zadanie 6.1 (20 punktów)

Założenia:

MAXI S.A. będąca czynnym podatnikiem VAT sporządza zestawienie podatkowe za miesiąc grudzień 201X r., który jest dla spółki ostatnim miesiącem roku podatkowego.

W grudniu 201X r. w MAXI S.A. miały miejsce następujące operacje gospodarcze:

1. Wystawiono faktury w PLN na łączną kwotę wynoszącą 2.850.000 netto. Wśród wystawionych faktur, oprócz faktur dokumentujących towary i wyroby wydane w grudniu, część z nich na kwotę netto wynoszącą 450.000 PLN dotyczyła towarów i wyrobów wydanych nabywcom w listopadzie 201X r., zaś część otrzymanych w grudniu zaliczek na łączną kwotę brutto 492.000 PLN na dostawy towarów w następnym miesiącu. MAXI S.A. dokonuje sprzedaży opodatkowanej wyłącznie stawką podstawową. **(K5 i K6) 3 pkt.**
2. Wartość magazynowa wydanych w grudniu 201X r. wyrobów i towarów wyniosła 1.500 000 PLN (23% VAT) , z czego towary za kwotę 610 000 PLN (23% VAT) pochodziły z zakupów dokonanych w roku 201X-1. Zapasy zostały nabyte od dostawców z UE w ramach procedury WNT. Dostawcy wystawili faktury dokumentujące sprzedaż terminowo. **(K5 i K6) 2 pkt.**

Spółka dokonała w grudniu 201X r. następujących zakupów i księgowoń:

1. W grudniu minęło 90 dni od terminu zapłaty zobowiązania za zakupione towary handlowe o wartości 24 600 zł brutto (przy zakupie odliczono 23% VAT). MAXI S.A. zapłaciła za zobowiązanie dopiero w lipcu 201X+1r. W grudniu 201X towary były sprzedane w 60%. **(K5 i K6) 2 pkt.**
2. Zaksięgowoła darowiznę produktów spożywczych nabytych i przekazanych w grudniu 201Xr. na rzecz organizacji pożytku publicznego i wolontariatu z przeznaczeniem na cele działalności statutowej OPP o wartości 1 000 zł netto (5% VAT) . **(K5 i K6) 2 pkt.**
3. Obciążyła magazyniera karą za stwierdzone niedobory zawinione w magazynie. Wartość netto niedoborów – 1 200 zł (23% VAT). Nota została potrącona z wynagrodzenia wypłaconego w grudniu 201X r. **(K4, K5 i K6) 2 pkt.**
4. Zaksięgowano różnice kursowe dodatnie z wyceny na dzień bilansowy w kwocie 26 000 zł **(K6) 1 pkt.**

MAXI S.A. rozlicza różnice kursowe metodą bilansową. Przychody MAXI S.A. za okres od stycznia do listopada 201X r. wynoszą 19 500 000 zł, koszty 17 800 000 zł i uwzględniają wszystkie zdarzenia gospodarcze mające wpływ na przychody i koszty uzyskania przychodu tego okresu. Zaliczka zapłacona przez MAXI S.A. za okres styczeń – listopad 201X r. wynosi 340 000 zł

Polecenie:

4. Oblicz wpływ opisanych powyżej zdarzeń gospodarczych na przychody i koszty podatkowe miesiąca grudnia. W przypadku innego miesiąca w kolumnie „Miesiąc rozliczenia w podatku dochodowym” wskaż prawidłowy okres rozliczenia. Wykorzystaj w tym celu załączoną tabelę. **(K5)**
5. Wskaż wpływ opisanych powyżej zdarzeń gospodarczych podatek VAT należny i naliczony ze wskazaniem właściwego miesiąca rozliczenia. Wykorzystaj w tym celu załączoną tabelę. **(K6)**
6. Oblicz podstawę opodatkowania oraz zaliczkę na podatek dochodowy za miesiąc grudzień 201X r. Ujmij rozliczenie podatku dochodowego w księgach rachunkowych spółki MAXI S.A. **(K3)**

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

Rozwiązanie:

Lp.	Podstawa VAT	Kwota VAT należny	Kwota VAT naliczony	Moment powstania obowiązku podatkowego/ prawa do odliczenia	Przychody podatkowe	Koszty podatkowe	Miesiąc rozliczenia w podatku dochodowym
1	2.000.000	460.000	-	12 201X	2.000.000	-	12 201X
1	450.000	103.500	-	11 201X	450.000	-	11 201X
1	400.000	92.000	-	12 201X	400.000	-	01 201X+1
2	1.500.000	345.000	345.000	w m-cu wyst. Faktury WNT	-	1.500.000	12 201X
3	- 20.000	-	-4.600	12 20XX	-	-	Zwiększenie dochodu podatkowego o kwotę 20.000 przy obliczaniu zaliczki za 12 201X i rozliczeniu rocznym roku 201X
4	1 000	zw	50	12 201X	-	1.000	12 201X
5	-		- 276	12 201X	1.476	1.476	12 201X
6	-	-	-	-	26.000	-	12 201X

Przychody podatkowe:

$19\,500\,000 + 2\,000\,000 + 1\,476 + 26\,000 = 21\,527\,476 \text{ zł}$ **1 pkt.**

Koszty uzyskania przychodu:

$17\,800\,000 + 1\,500\,000 + 1\,476 = 19\,301\,476 \text{ zł}$ **1 pkt.**

Dochód podatkowy:

$21\,527\,476 - 19\,301\,476 = 2\,226\,000 \text{ zł}$ **1 pkt.**

Podstawa opodatkowania:

$2\,226\,000 + 20\,000 = 2\,246\,000$ **2 pkt.**

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE

Podatek dochodowy :

$19\% \times 2\,246\,000 = 426\,740 \text{ zł.}$ **1 pkt.**

Zaliczka za miesiąc grudzień 201X r.:

$426\,740 - 340\,000 = 86\,740 \text{ zł}$ **1 pkt.**

Ujęcie w księgach rachunkowych : **1 pkt.**

220-3 Rozrachunki z US z tyt.				870-1	
PDOP				PDOP - bieżący	
	86 740	A)	Sp)	340 000	
			A)	86 740	